

طالب زوی خپل دولت پلوی پلار شهید کړ

د جوزجان ولایت په فیض اباد ولسوالۍ کې د حکومتی ځواکونو د ۵ کسيزې ډلې قوماندان، ورمه شپه له خپل طالب زوی سره د اوږدې جگړې په پای کې شهید شو. د فیض اباد ولسوال انجنیر الفضاہ آزادی راپور ته وویل ۶۰ کلن باز محمد د پوځ پخوانی ډگروال او د کورنۍ سیمې د امنیتي فرازگاه قوماندان او فریدون زوی یې وسله وال طالب و او د شریغان مزار شریف د لارې په اوږدو کې یې فعالیت کاوه. د دغه پلار او زوی دسمې د افغانستان د جگړې رښتینې روایت دی په دې اړه په یوه راپور کې راغلي، چې باز محمد وسله وال مخالفین سولې ته هڅول. ښاغلي باز محمد آزادي راپور ته ويلي وو: «د هرې جگړې پای سوله ده. موږ د ناپوهۍ له کبله دا مصیبت پر ځان راوستې که پوه شو، په هېواد کې له سولې پرته بله لاره نه شته او په نورو هېوادونو کې هم له جگړو وروسته بالاخره سوله شوې.» د فیض اباد ولسوال وویل ډگروال باز محمد او ۱۱ سرتیري یې چې د وږمې شپې په لښته کې شهیدان شول، پرون خاورو ته وسپارل شول.

Ketabton.com

نستانه د ځواکونو د اېستلو مهالوېش نشته

چې د امریکا د کانګریس یو شمېر غړيو له افغانستان د امریکایي پوځیانو د اېستلو د احتمال په وړاندې خبردلي دي. د ډول پریکړه به په امریکا کې د ۲۰۱۱ م کال د سپتمبر د یوولسمې د حملو په شان د بلې بېبې سبب شي.

ویل چې دا ډول پرېکړه به په امریکا	ایستلو لپاره کوم مهالوېش نشته او نه
کې د ۲۰۱۱ م کال د سپتمبر د	په دې برخه کې بېرته لرو. ټرمپ تېره
یوولسمې د حملو په شان د بلې بېبې	اوونۍ په افغانستان کې د امریکایي
سبب شي ولسمشر ټرمپ به دانه کې	نه ځایانه روا. احتمالاً به بلل و څه

توسعه جغرافیایی امپراتوری احمدشاهی

(یک تحلیل تاریخی مورد نیاز)

علاقه مندان تاریخ در افغانستان، عموماً با دو نوع نوشتار تاریخی، مواجه اند. یکی شکل کلاسیک می باشد که اکثراً از تحلیل عاجز است و با شرح و ثبت رویدادها تزیین نام مقدس افغان، صاحب کشور سویم در جهان صدها قوم، گروه و شاخه وجود دارند که با وجود دیرینه گی تاریخی، اما فاقد واحد سیاسی اند.

می گذرد. در این جنبه، یک بخش دیگر به نام روایت نیز قرار دارد که با ماهیتافسانه یی، حتی غیر قابل قبول می شود. شکل دیگر تاریخ نگاری در افغانستان، بر اساس داده های مکتبیت که با اسلوب ها، منابع، فهرست ها و دسته بندی آن ها شکل می گیرد. این نوع، هرچند بهتر است، اما اثرات و تبعات منفی سیاست های رقابتی بر آن ها، بخش هایی از تاریخ ما را آلوده کرده است؛ مانند جعلیات آریایی، خراسانی و فارسی که در تمام آن ها به غرض و حجم، توجه می شود. متأسفانه هنوز خیلی مانده است تا ضمن تحلیل و بازدهی ارزش های تاریخی، توطئه ی تاریخی نیز من باب شناخت درست در دستور کار ما قرار گیرد، یعنی باید دقیق شد که مثلاً چرا در میراث فرهنگی خراسانی- فارسی، مفاهیم زشت، تعصب و تبعیض سیستماتیک به کار می روند تا سوا از ارزش های ادبی، به این افاده نیز برسیم که در گذشته های دور، تعدادی نشده اند و برای اغراض سیاسی، تاریخ را جعل کرده اند. در این فرصت، من باب بازدهی ارزش تاریخی، به تحلیلی رو می آورم که تاریخ پرافتخار ما پُر از آن است. رویداد جلوس احمد شاه بابا در افغانستان و برآمد تاریخی آن در منطقه، از چند جهت مهم می باشد. این رویداد باعث احیای افغانستان یا در واقع آن بخش تاریخ شد که هرچند به نام جیوپولیتیک، گذشته نداشت، اما با داشتن میراث فرهنگی، سهم تاریخی قدیمی ما را حفظ می کند. جغرافیای کنونی افغانستان، سهم تاریخی ما را محفوظ کرد. دوم، تحفظ فرهنگ اسلامیت که در تقابل بزرگ و خونین با مرته، زیر تهدید قرار داشت. سوم، میراث سیاسی بسیار مهمی که باعث شد در دنیا با

نگرش کارنامه ی احمد شاه ابدالی، نابغه ای را مسلم می کند که با شخصیت چند بُعدی، حتی جلوتر از زمانش قرار داشت. او در تاریخ، شباهت هایی با گذشته گان دارد، اما بازتاب عمل او، معانی متفاوت یافته است. در گذشته هایی که واحد های سیاسی تجزیه یافته بودند، تامین لشکری و کشوری، یک اصل پذیرفته شده بود. بنابر این در افغانستان ما- قبل از پشتون ها- هم تمام امرا و سلاطینی که فرصت یافته اند، به فتوحات یا به باور معترضان، به تاراج و چپاول رفته اند. عمروی صفاری برای تاراج آن سوی آمو می رود، اما خودش تاراج می شود. شدت حملات غزنویان بر هند به اندازه ای مخرب بود که پس از هزار سال می توان بی برد چرا تحریک اکثریت هندوی این کشور به تخریب مسجد بابری انجامید و می خواهند با حذف کل تاریخ متجاوزان غزنوی، غوری و مغول در هند (گرایش های حزب بهاراتیا جاناتیا) انتقام بگیرند. وسعت جغرافیایی در گذشته به معنی داشتن منابع متنوع رعیت و کسب مالیه نیز بود. در باور های ناسیونالیستی کنونی، مثلاً نقش تاریخی یک بربر استپ های روسیه به نام «کوروش» که به شیوه ی باستانی باعث ۱۲ قرن انحطاط منطقه یی شد، اما در جغرافیایی که به جز بنای نیمه تمامی در تخت جمشید، یک خشت ندارد، از بقایای او، ذوق بیمار متعصبانی را آب می دهند. قدیم، وصل شده اند. با ورود به تاریخ معاصر افغانستان، می بینیم که با نیاز ها به واحد سیاسی، پیش زمینه های کنونی کشور شکل می یابند؛ هرچند نمونه های تاریخی این نیاز (واحد سیاسی، در جهان در اروپای قرون وسطی پس از معاهده ی

مصطفی عمرزی

استفاداً در قرن ۱۷، قبلاً رونما شده بودند؛ زیرا مرکزیت های قدرت به وجود می آیند و دوام می آورند. در برآمد تاریخی احمدشاه بابا، شباهت هایی به استعمار سیاه روس و انگلیس در منطقه و با وجود سعی در خانه جنگی ها، مردم ما در واحد ملت افغان، چنانی که در سیمد سال اخیر، تمام کارنامه های آنان با این نام، جهانی شده اند، در کنار هم به راحتی اندیشیده اند. تنازعات مستقیم با انگلیس در یکی از شگفتی های روزگار که هرگز در منطقه سابقه نداشتند و دیدیم که امارت نشین بخارا به این لحاظ نیز سقوط کرد که مردم، به نام ملت، ذهنیت نداشتند، همچنان مفاهیم قدیمی ملت افغان را تداعی می کنند. شاهکار های سیاسی سلاطین افغان در قرن نوزده، باوجود خانه جنگی ها، از مزایایی مستفید می شدند که در نیم قرن صلابت ابدالیان و دور بودن مرز های تنازع، مردم را فرصت بخشیده بودند. در این مرکزیت افغانستان، دور هم جمع آیند و تا زمان تنازع مستقیم، یک صدا شوند. در قرن نوزده، سلاطین افغان با ایجاب رعب تقابل دو قدرتی که سعی می کردند نزدیک نشوند، برخلاف تصور ناقصین ستمی که به آن، منطقه ی حایل نام داد اند و در راس شان مجیب الرحمن رحیمی مجوس فارس/ شعوبی قرار دارد، این قدرت را نیز نمایش می دادند که چند میلیون مسلمان متحد ضد کافر، به کسی مجال نمی دهند. به این دلیل وبا وجود فشار ها و نیرنگ های سیاسی، اما افغانستان با مرز های کنونی از حذف تاریخی (محو کامل) نجات می یابد می توان تصور کرد وقتی ابدالیان به توسعه ی جغرافیایی با وجود کاهش نیرو، اصرار می کردند، به چه دورنمایی قابل بودند؟ تا زمان شیوع امراض استعماری به مرز های ما (تجاوز و مداخله) هسته ای که دورنمای نگرش سیاسی ابدالیان بود، مفاهیم ملت و کشور را به مردمی منتقل کرده بود که با هویت جدید (ملت افغان)، سعی می کردند از زنده گی و دارایی های نو خود، دفاع کنند. در واقع توسعه ی جغرافیایی حاکمیت احمدشاهی، به معنی سیاسی، روی خرد قابل وصفی شکل گرفته بود که بزرگان توقع داشتند پس از آنان، هسته ای که شکل می گیرد می تواند بقای خاک هایی را تضمین کند که در آن ها مدفون خواهند شد.

اهتمامات حمل های چندگانگی

حمل های چندگانگی برای مادر و جنین دارای خطرات جدی میباشد. خطرات برای مادر:

- ✓ سقط
- ✓ دیدی های شدید زمان حمل
- ✓ لیر و ولادت قبل از وقت
- ✓ کم خونی
- ✓ فشار بلند زمان حمل
- ✓ خونریزی های زمان حمل و بعد از ولادت
- ✓ افزایش مایع آمنیوتیک
- ✓ ولادت های عملیاتی و
- ✓ اتانات طرق بولی
- ✓ خطرات برای جنین
- ✓ ولادت قبل از میعاد
- ✓ تاخر نشوفا IUGR
- ✓ مرگ داخل رحمی
- ✓ سندروم Twin-twin transfusion TTTS
- ✓ مخصوصا در دوگانگی های دارای پلاستای واحد هستند
- ✓ ازدیاد خطرات انومالی های ولادی
- ✓ اعتلالات معویه
- ✓ ازدیاد سقوط جنل سروی
- ✓ تشخیص
- ✓ سبب مشکلات در جریان ولادت میگردد که ترجیحاً سزارین نزد مادر اجراء گردد
- ✓ در صورتیکه هر دو جنین اعتلان سر (راس) باشد و همچنان وزن تخمینی جنین بین ۱۵۰۰ الی ۳۵۰۰ گرام باشد ولادت مهملی موفقانه است
- ✓ حمل های چندگانگی که اعتلان راس نیستند عملیه سزارین نزد شان اجراء گردد
- ✓ در زمان ولادت دوگانگی ها بعد از ولادت طفل اولی اشیوزن اوکی توسین (۱۰ یونست در ۱۰۰۰ سی سی رنگر لکتیت) آغاز گردد. زمانی که نقلصات دوباره آغاز میگردد دکتر و یاقبله باید

آیا دارای پلاستای واحد و یا جداگانه میباشد. معلومات گردد در صورت که پلاستا هردو جدا باشد بعد از هفته ۲۴ حمل باید هر ۲ هفته بعد نزد شان

تشخیص و تداوی لیر قبل از وقت

تعریف لیر: تقلصات درد های ولادی، که باعث تغییرات اناتومیک در عنق رحم میگردد. توسعه و نرم شدن عبارات از لیر است. تعریف لیر قبل از وقت شروع درد های منظم رحمی قبل از هفته ۳۷ حاملگی که باعث تغییرات اناتومیک در عنق رحم (توسع و نرم شدن) میگردد و گاهی با پاره شدن کسه آمنیون همراه میباشد.

- ارزیابی جنین، گراف قلب جنین برای ارزیابی فعالیت رحم و حالت جنین و التراسوند
- معاینه لابراتواری معاینه روتین ادرار باید نزد تمام مریضان مصاب به لیر قبل از وقت اجراء گردد. معاینات دیگر را نظر به دریافت ها توصیه نمایید.

تشخیص: تاریخچه دقیق تقلصات درد های ولادی. اعراض اتان طرق بولی و آفات دیگر، تب، تاریخچه لیر قبل از وقت قبلی، استفاده دخابات و لیکاز مایه آمنیوتیک. معاینه فیزیکی: شامل تعین سن حمل و اندازه رحم و معاینه عنق رحم بواسطه سیکولوم معقم میباشد. کوشش شود تا از معاینه با دست جلوگیری گردد.

- ✓ موجودیت درد های رحمی منظم به فواصل ۱-۵ دقیقه و دوام ۲۰-۳۰ ثانیه همراه با تغییرات در عنق

قرار جنین را تثبیت نموده و در صورتی که قرار طولانی باشد جیب ریچر داده شود و ولادت نارمل را اجازه دهد. ولادت طفل دومی ۵ ص

بواسطه سیکولوم و کوشش شود از معاینه مهملی با دست جلوگیری گردد. اگر سن حمل بین ۲۲ الی ۲۵ ص

د امریکا او طالبانو خبرې نهایې کېدو ته نږدې دي

د قطر له مرکز دوحې څخه د لویديځو خبرې ازانو راپورونه ښيي چې د امریکا او طالبانو ترمنځ د سولې خبرې نهایې کېدو ته نږدې دي چې د دې سرچینې وايي د نورو او په دواړو خواوو کې به چې پروتېسي پنځمه ورځ ده د دواړو خواوو ترمنځ موافقه لاسلیک شي فرانسې ډیپلوماتيکې خبرې ازانې وايي چې دغه شپه لږ وخته پورې خبرې روانې وي. د دواړو خواوو استازو چې ويلي او کاندو په یې کتبه پورته کول فرانسې پریس د طالبانو په قول وايي چې د موافقې پر نښکې تکیه موافقه شوي ده د افغانستان د سولې لپاره د امریکا ځانګړې استازی رامي خلیلزاد دا خبره ردوي چې ګې د سولې په صورت کې به طالبان د افغانستان د حکومت پر ضد ځګړي نه دوام ورکړي طالبان وايي د موافقې له نهایې کېدو وروسته به یو بل کنفرانس ترسره کړي چې د لاسې، چین او پاکستانو د استازو په حضور کې له امریکا سره موافقه لاسلیک کړي

HEWAD DAILY

هېواد

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

چهار شنبه د ۱۳۹۸ وري ۲۰ ه ۱۳۶۰ ق د ذوالحجې ۲۷ مه د ۲۸/۸/۲۰۱۹

په شولګري ولسوالۍ کې د طالبانو ۲ قوماندانان ووژل شول

د افغانستان د دفاع وزارت د پلخ په شولګري ولسوالۍ کې د طالبانو دوو قوماندانانو د وژل کېدو خبره کوي. دغه وزارت وياند روح الله احمدزي وړخ مایام له آزادۍ راټیټو سره په خبرو کې وویل چې په شولګري کې د طالبانو نظامي مسوول مولوي شيرين او نورالهادي له خپلو نورو منګرو سره د دولسي په ورځ د عملياتو پر مهال وژل شوي دي باغي احمدزي وايي: «چې زموږ هوايي عمليات وو، د شولګري ولسوالۍ لپاره د طالبانو نظامي مسوول او له دوی سره یو بل مهم سرګروپ ووژل شول د دوی ترڅنګ د هغوی ۱۲ تنه نور افراد هم په دې عملياتو کې وژل شوي دي، د دفاع وزارت چارواکي وايي له دوی وروځو راهيسې یې د پلخ په نامتو ولسوالیو کې خپل عمليات پیل کړي دي. ددوی په خبره په دغو عملياتو کې د وسله والو مخالفینو د وسلو او مهماتو یوه زیرمه هم لاس ته راغلې ده»

څو شمېر اوږد ستایې مشران پښتانه دې د ګډ دښمن پر وړاندې سره یو شي

په خوست کې وزمه ورځ وروستيا او محلي د ترهګرو حمایت کوونکي، بلکې پښتانه به قومي مشران، ځوانان، مخور او دیني علماء راټول شوي وو او د پښتو په سیمو کې یې د روانو ناخوالو د ختمولو په تړاو خبرې وکړې. په دغې غونډه کې ټولو ګډونوالو له لویوالو څخه وغوښتل چې پښتو ته د ترهګرو په سترګه ونه ګوري او په پښتون مېشو سیمو کې دې د امن راوستلو لپاره مرسته وکړي. د غونډې یو متر مولوي سردار خدراڼ وايي: هڅه کوي چې د پښتو په سیمو کې روانې ناخوالې ختمې شي، پښتانه ته ترهګر دې له

دښمن پر وړاندې ودرېږي د وزیرستان یو قومي مشر حیات مسد وویل: «پښتانه که په هر ځای کې دي، که دلته دي، یا د کرښې ها غاړې ته، یا د پری په بل ځای کې، دوی ته دې د ترهګرو په نظر نه کتل کړي، بلکې دوی ناشوره، تعلیم یافته او پرمختللی ژوند غواړي او چمتو دي، چې د افغانستان او پرې په امداد کې خپل رول ولوبوي، په وزیرستان او ورڅیرمه سیمو کې د پاکستان ترهګر یوځ له ۲۰۱۳ کال راهیسې پښتانه سخت ځپلي او په زرګونو پښتانه ځوانان او مشران یې وژلي دي»

ترمپ: موډي ډاډ راګر چې درېیمګړي ته اړتیا نه شته

د امریکا ولسمشر ډونالډ ټرمپ په فرانسه کې د هندوستان له لومړي وزیر سره له کتنې وروسته ويلي چې د کشمیر مسئلې په تړاو مذاکله ته اړتیا نه شته او هیله مندي یې ښکاره کړه چې دغه مسئله به هند او پاکستان په خپله حل او فصل کړي

د امریکا د متحدو ایالتونو ولسمشر ډونالډ ټرمپ ويلي چې د کشمیر مسئلې د حل لپاره د هند د سختګڼو اړتیا نه لیدل کېږي ټرمپ دغه خبرې په فرانسې په بیارنځ ښار کې د «جی ۷» د سرمشریزې پر مهال د هندوستان له صدراعظم نریندراموډي سره له بیانې وروسته کړې دي. ټرمپ په خبره، موډي ډاډ ورکړی چې وضعیت به کنټرول کسي دی او د هېڅ ټول درېیمګړي اړتیا نه لیدل کېږي خو له هغه وخته چې لویې دهلې د روانې میلادې میاشتې په لومړیو کې د هندي کشمیر ښه خپلواک جنیت لخوا لخوا، د رپوټونو په حواله، په دغې سیمې کې وضعیت ډیر ګڼ شوی دی. له یوې خوا مواصلاي لارې بندې او د دغه جنایتي اقدام پر ضد اعتراضونه اداښه کړي، له بل لوري پاکستان هم پر دغې مسئلې خپل ناسته اختلافات حل کړي ساتلې دي. هندوستان د اګست میاشتې پر پنځمه د هندي کشمیر د نیمه خپلواک جنیت د لخواه په ګڼو اعلام وکړ هغه مهال د امریکا ولسمشر د هندوستان او پاکستان ترمنځ د شخړې د اوږې

په موخه د منځګړیتوب وړاندیز کړی و چې د هندوستان حکومت له حواله شوی و د فرانسې په بیارنځ ښار کې هم ټرمپ وویل چې د هندوستان او هندوستان له مشرانو سره نښه کړې دي ټرمپ وویل چې موډي سره تعلیقي خبرې کړې دي ټرمپ

۲۹۹

په ورکړي سره

۲۰۰۰ دقیقې دیجیتل ته

۱۰۰۰ دقیقې سلام ته

یو میاشت خبرې وکړی.

دا وړاندیز یوازې د مخکې ادا پیردونکو لپاره دی.
د دې وړاندیز فعالولو لپاره ۳۳۳ شمیره دایل کړی.

afghantelecom.af | ۳۳۳ | ۳۳۳-۰۳۳۳-۰۲۰

www.afghantelecom.af

Farid Ahmad Farhang, Head of Govt. Dailies

Editor-in-chief: Ahmad Zaimai Shahbaz 0700078578

د ورځپاڼې د وېش څانګه
۰۷۹۳۰۳۱۵۱۳ - ۰۲۰۲۳۰۰۲۳۷

جایځای د آزادي مطبعه

www.dailies.gov.af د ورځپاڼو وېب سايټ

د ننوتني ورځپاڼو پریس فوید احمد فرهنگ ۰۷۰۴۰۰۸۰۸۰

مشر مسوول احمد زلمی شهباز ۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸

مسوول سکریټر شرمحمد نظري ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰

پېژنځای ماڼۍ ۰۷۸۸۵۰۳۳۷۱

پریستالیک: hewad1948@gmail.com

• شاوني قرار

• سید یوسف (شریفی)

• رفیع الله روولفي

• معتمد یونس مایار

• میر مسعودي عزيزي

• حبیب الرحمن ابراهيمي

• هدايه الله امین ری

په هرات کې ۳۶۰۰ جریبه مخکې ته اوبه برابري شوې

د هرات په زنده جان ولسوالۍ کې د پنځو کانالونو د قلمه جمل ل، شکیان مروی او بر رباط کلیو کې د طرحې په بشپړېدو سره د څه دپاسه ۳۶۰۰ جریبه مخکې والي تړون د ملي پروګرام له بودجې څخه جوړ ته اوبه برابري شوې د کلیو د بیا رغاونې او پراختیا شوي دي چې د هغو په بشپړېدو سره د څه دپاسه وزارت ویاند فریدون آژند د باختر آژانس له خبریال سره ۳۶۰۰ جریبه کرنیزو ځمکو د خړوبولو زمینه برابره په اړیکه کې وویل چې د کرنیزو اوبو دغه پنځه کانالونه د شوه ده وویل چې د دغو کانالونو په جوړولو کې هرات د زنده جان ولسوالۍ په رباط، مزارها، کوز رباط، ۹ میلیونه ۳۰۰ زره افغانۍ لګېدلې دي

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**